

SAMHÄLLSUTVECKLINGSKONTORET
VA-chef
Sara Dahlgren

STADSBYGGNADSNÄMNDEN
2024-11-12

Vattentjänstplan – beslut om antagande

Förslag till beslut

Stadsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

Kommunfullmäktige beslutar att anta *Vattentjänstplan*, daterad den 7 oktober 2024.

Sammanfattning

Vattentjänstplanen syftar till att tydliggöra kommunens planer avseende de allmänna vattentjänsterna, på kort och lång sikt. Vattentjänstplanen innehåller en plan för befintlig anläggning och en utbyggnadsplan för VA. Vattentjänstplanen betonar också behovet av att skyfallssäkra den allmänna VA-anläggningen för att minimera omgivningspåverkan vid skyfall. Vattentjänstplanen omfattar även en redovisning av VA-ekonomin. Vattentjänstplanen var föremål för samråd mellan den 4 april 2024 och den 5 maj 2024 och ställdes ut för granskning mellan den 15 augusti 2024 och den 23 september 2024. Vattentjänstplanen antas inte medföra en betydande miljöpåverkan och en miljökonsekvensbeskrivning har därför inte tagits fram.

Ärendet

Bakgrund

Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster, LAV, reglerar villkoren för den allmänna VA-försörjningen och bestämmer kommunens och VA-huvudmannens roller. LAV syftar till att säkerställa samhällets behov av en säker vattenförsörjning och effektiv avloppshantering, samtidigt som den tar hänsyn till miljömässig hållbarhet. Enligt LAV är kommunen skyldig att planera för och säkerställa en långsiktigt hållbar VA-försörjning inom kommunen.

Riksdagen beslutade den 22 juni år 2022 om ändringar i LAV. En betydande del av den nya lagstiftningen fokuserar på kravet att varje kommun måste upprätta och anta en vattentjänstplan. Vattentjänstplanens huvudsyfte är att ge förutsättningar för en god planering av kommunens skyldighet att ordna allmänna vattentjänster och ge berörda insyn och möjlighet till deltagande i processen. Målet är att ge goda förutsättningar för människors hälsa och säkerställa kapacitet i den allmänna VA-anläggningen.

En vattentjänstplan ska antas av kommunfullmäktige. Den ska innan den antas samrådas med myndigheter och fastighetsägare som kan antas ha ett väsentligt intresse av planen. Efter samrådsfasen ska planen ställas ut för granskning i minst fyra veckor. En vattentjänstplan ska också följa bestämmelserna om strategisk miljöbedömning enligt kapitel 6 i miljöbalk (1998:808), MB.

Vattentjänstplanen gäller till dess att kommunfullmäktige beslutar om en ny plan.

Vattentjänstplanens innehåll

Vattentjänstplanen syftar till att tydliggöra kommunens planer avseende de allmänna vattentjänsterna, på kort och lång sikt. Vattentjänstplanen omfattar:

- En plan för den befintliga anläggningen som omfattar ombyggnader och renoveringar av befintliga VA-anläggningar.
- En VA-utbyggnadsplan som redogör för behovet av att utöka VA-verksamhetsområdet för allmänna vattentjänster inom kommunen. Den omfattar utbyggnader till, från och inom nya bebyggelseområden.
- En plan för vilka åtgärder som behöver vidtas för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera vid händelse av skyfall.

Täby kommun har utöver ovan även valt att inkludera en del om VA-ekonomin i vattentjänstplanen. Planering av rening- och fördröjningsanläggningar för dagvatten, annat än delar av det som rör VA-ekonomi, är dock inte inkluderat, då detta hanteras i Täby kommuns *Handlingsplan för god ytvattenstatus*, som antogs i stadsbyggnadsnämnden den 19 mars 2019, § 55.

De åtgärder som är högst prioriterade för den befintliga VA-anläggningen är förstärkning av kapacitet, framförallt i spillvattenanläggningen. Det innebär åtgärder som bland annat minskning av tillskottsvatten samt utbyggnad av, och utökad kapacitet i, ledningsnät och i pumpstationer. För den allmänna dagvattenanläggningen finns behov av att utreda vilka behov som finns avseende

kapacitetshöjning, rening och fördröjning. Nya dagvattenreningsanläggningar behöver också byggas ut. Dricksvattenförsörjningen i kommunen är beroende av Norrvattens kapacitetshöjning, vilket inte hanteras av Täby kommun. Täby kommun behöver dock utreda varför kvoten mellan inköpt och debiterad mängd vatten ökar. I övrigt behöver den allmänna VA-anläggningen underhållas löpande för att upprätthålla sin funktion.

I Täby kommun är 99,9 % av invånarna år 2023 anslutna inom befintligt VA-verksamhetsområde eller till den allmänna VA-anläggningen via avtal. Verksamhetsområdet för den allmänna VA-anläggningen omfattar i princip all tät bebyggelse inom Täby kommun. Det finns endast ett område utöver nybyggnadsområden som i dagsläget innefattas i VA-utbyggnadsplanen. Det området, Gripsvall, ligger i anslutning till befintligt VA-verksamhetsområde.

Utpekade behov i VA-utbyggnadsplanen rör främst kommunens utbyggnadsområden, såsom Täby park och Arninge-Ullna. Frågan är högt prioriterad och innebär utbyggnad av allmän VA-anläggning i stora delar av kommunen. All utbyggnad som i nuläget planeras ligger i anslutning till befintligt VA-verksamhetsområde, men det kommer även att krävas investeringar för utbyggnad och förstärkning i den allmänna VA-anläggningen framöver.

Täby kommun behöver säkerställa att den allmänna anläggningen bibehåller sin funktion och inte orsakar översvämning vid händelse av ett skyfall. Vattentjänstplanen hanterar även behov av att utreda och ta fram en åtgärdsplan för hur den allmänna VA-anläggningen ska skyfallssäkras. Pumpstationer och ledningsnät för avlopp är prioriterade.

Kommande investeringar i den allmänna VA-anläggningen ska fungera för lång tid framöver. Åtgärder i planen har, liksom kommunens översiktsplan, sikte på år 2050.

Process

Samrådshandlingar godkändes av stadsbyggnadsnämnden den 19 mars 2024, § 29. Vattentjänstplanen var föremål för samråd mellan den 4 april 2024 och den 5 maj 2024. Under samrådet inkom synpunkter från fem remissinstanser och en synpunkt från en privatperson. Beslut om att ställa ut vattentjänstplanen på granskning fattades av stadsbyggnadsnämnden på delegation av samhällsutvecklingschefen den 4 juni 2024, med stöd av beslut i stadsbyggnadsnämnden den 19 mars 2024, § 29, punkt 3. Vattentjänstplanen ställdes därefter ut för granskning mellan den 15 augusti 2024 och den 23

september 2024. Under granskningsskedet inkom synpunkter från tre remissinstanser och en synpunkt från en privatperson.

En utredning om betydande miljöpåverkan är utförd. Samråd om denna genomfördes samordnat med samrådet om vattentjänstplanen. Beslut om betydande miljöpåverkan fattades av stadsbyggnadsnämnden på delegation av samhällsutvecklingschefen den 4 juni 2024, med stöd av beslut i stadsbyggnadsnämnden den 19 mars 2024, § 29, punkt 4. Vattentjänstplanen antas inte medföra en betydande miljöpåverkan och en miljökonsekvensbeskrivning har därför inte tagits fram.

Efter samråd och granskning har ett antal mindre och främst redaktionella ändringar i vattentjänstplanen genomförts. Inkomna synpunkter och kommunens kommentarer beskrivs i samrådsredogörelsen och i granskningsutlåtandet.

Konsekvenser av planens genomförande

Vattentjänstplanens genomförande bedöms inte medföra en betydande miljöpåverkan och en miljökonsekvensbeskrivning har inte tagits fram. Däremot berör planen flera av de verksamheter som listas i MB samt miljöbedömningsförordningen och dess bilaga. Vattentjänstplanen anger dock inte tekniska lösningar eller markanspråk, vilket innebär att det inte finns tillräckliga underlag i detta skede för att genomföra en miljöbedömning. Behov av miljöbedömning och utförande av densamma behöver därmed hanteras inom respektive projekt.

Ekonomiska överväganden

Framtagandet av vattentjänstplanen har rymts inom stadsbyggnadsnämndens anslag. Ett statligt stöd om 320 tkr för framtagandet av en vattentjänstplan har tilldelats Täby kommun via det kommunala utjämningsystemet (ingår i det statligt betalda bidrag som årligen betalas till kommunen). Vattentjänstplanen genererar i sig ingen kostnad. Genomförandet av vattentjänstplanen sker till största delen i efterföljande projekt, inom vilka de ekonomiska konsekvenserna ska beskrivas.

Jenny Gibson
Samhällsutvecklingschef

Tyra Wikström
Avdelningschef Teknik och stadsmiljö

Bilagor

1. Vattentjänstplan antagandehandling, daterad den 7 oktober 2024
2. Granskningsutlåtande, daterat den 7 oktober 2024
3. Samrådsredogörelse, daterad den 4 juni 2024
4. Undersökning om betydande miljöpåverkan, daterad den 26 februari 2024
5. Delegationsbeslut om betydande miljöpåverkan, daterat den 4 juni 2024

Expedieras

Kommunstyrelsen

VA-chef Sara Dahlgren